

در چین چه چیزی در انتظار دونالد ترامپ است؟

واشنگتن به دنبال بازتنظیم رابطه با پکن

گزارش

زهرا اکبری

گروه بین‌الملل

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهوری آمریکا، روز گذشته به همراه هیأتی بلندپایه از مدیران ارشد شرکت‌های بزرگ وارد چین شد. این هیأت متشکل از چهره‌های برجسته بخش‌های فناوری، مالی و تولید است؛ از جمله مدیران فعال در حوزه هوش مصنوعی و وال‌استریت که نقش مهمی در مناسبات اقتصادی دو کشور دارند.

در میان همراهان ترامپ، حضور «جنسن وانگ» مدیرعامل Nvidia مورد توجه قرار گرفته است. این موضوع نشان می‌دهد که صادرات تراشه‌های پیشرفته هوش مصنوعی و آینده تجارت فناوری‌های حساس، از محورهای کلیدی گفت‌وگوهای ترامپ و شی خواهد بود. همچنین چهره‌های شناخته‌شده‌ای مانند ایلان ماسک و تیم کوک نیز در این هیأت حضور دارند. ماسک، به عنوان مدیرعامل تسلا و اسپیس‌ایکس، به دلیل گستردگی فعالیت‌های تولیدی تسلا در چین، همچنان یکی از بازیگران اثرگذار در روابط اقتصادی دو کشور محسوب می‌شود.

جهان عبور می‌کند. اظهارات متناقض ترامپ از اعلام پایان جنگ تا تهدید ایران منجر به سردرگمی دیپلماتیک شده است. با این حال به چین نیز اعتبار داده شده که در این آتش‌بس نقش داشته باشد. اخیراً اسکات بنت، وزیر خزانه‌داری آمریکا، از چین خواست «در عرصه دیپلماسی قدم بردارد» که در عمل به معنای درخواست کمک پکن در جنگی است که واشنگتن آغاز کرده است.

اما محور بعدی این نشست، تایوان است؛ موضوعی که برای شی جین‌پینگ اهمیتی حیاتی دارد و هیچ مسأله‌ای به اندازه آن در سیاست خارجی چین اولویت ندارد. در همین زمینه، وانگ پی، وزیر خارجه چین، تأکید کرده است که تایوان «بزرگ‌ترین ریسک» در روابط آمریکا و چین محسوب می‌شود. با این حال، رویکرد ترامپ در مقایسه با رؤسای جمهوری قبلی آمریکا تا حدی نرم‌تر بوده است. او اخیراً حتی یک بسته تسلیحاتی ۱۱ میلیارد دلاری برای تایوان را متوقف کرده که در پکن به عنوان نشانه‌ای از امکان انعطاف‌پذیری واشنگتن تعبیر می‌شود. همین موضوع باعث شده چین امیدوار باشد بتواند آمریکا را به تغییر تدریجی لحن رسمی خود درباره تایوان وادار کند.

شیوع ویروس کرونا در چین در اواخر ۲۰۱۹ نیز نقش مهمی در تشدید تنش‌ها ایفا کرد و به تثبیت خشم ترامپ نسبت به پکن انجامید. به گفته لیزا توپین، همه‌گیری کرونا شانس ترامپ برای انتخاب مجدد را بشدت تضعیف کرد

تشدید شکاف واشنگتن و پکن در یک دهه گذشته

از زمان آخرین سفر دونالد ترامپ به پکن تقریباً یک دهه گذشته و اتفاقات زیادی رخ داده است. در این میان، ترامپ رویکردی بسیار تهاجمی در قبال چین اتخاذ کرد؛ از جمله آغاز جنگ تجاری چندساله از ژوئیه ۲۰۱۸، کمپین جهانی علیه شرکت فناوری چینی هواوی، تلاش برای ممنوعیت شبکه اجتماعی تیک تاک و اعمال محدودیت‌های صادراتی برای جلوگیری از دسترسی شرکت‌های چینی به فناوری‌های پیشرفته آمریکا. شیوع ویروس کرونا در چین در اواخر ۲۰۱۹ نیز نقش مهمی در تشدید تنش‌ها ایفا کرد و به تثبیت خشم ترامپ نسبت به پکن انجامید. به گفته لیزا توپین، مدیر اجرایی شرکت گازتار گلوبال، همه‌گیری کرونا اقتصاد جهانی را به طور کامل فلج کرد و احتمالاً شانس رئیس‌جمهوری برای انتخاب مجدد را بشدت تضعیف کرد. به گزارش فارن پالیسی، توپین که در دوره اول ریاست جمهوری ترامپ به عنوان مدیر امور چین در شورای امنیت ملی آمریکا فعالیت می‌کرد و از نزدیک شاهد تغییر رویکرد نتدرت او نسبت به چین بود، گفت: «او شی جین‌پینگ را به دلیل کنترل نکردن زودهنگام بیماری مقصر

دانست، سپس به این نتیجه رسید که این رابطه کارآمد نیست و زمان جدایی اقتصادی فرا رسیده است.» او افزود: «در آن مرحله، ترامپ به تیم خود اختیار داد تا سیاست‌های جداسازی اقتصادی را پیش ببرند و ما هم در باقی دوره همان کار را انجام دادیم.»

ترامپ در نوامبر ۲۰۲۰ در انتخابات شکست خورد و جای خود را به جو بایدن، رئیس‌جمهوری دموکرات، داد. کسی که با وعده بازگرداندن جایگاه جهانی واشنگتن و جبران آسیب‌هایی که به اعتبار بین‌المللی آمریکا وارد شده بود وارد کاخ سفید شد.

با این حال، در موضوع چین، دولت بایدن نیز همین مسیر را ادامه داد؛ حتی در برخی موارد محدودیت‌های صادرات فناوری را تشدید کرد، سیاست‌های جدیدی از جمله محدودیت بر خودروهای چینی را به اجرا گذاشت و در نهایت قانون ممنوعیت شبکه اجتماعی تیک‌تاک را نیز تصویب کرد. به گفته

جیک سالیوان، مشاور امنیت ملی دولت بایدن، در دوران ترامپ این درک شکل گرفت که شعار «تعامل» جای خود را به «رقابت» به عنوان اصل سازمان‌دهنده روابط آمریکا و چین داده است. او افزود: «در دوران ریاست جمهوری ترامپ، ما راهبردی را تدوین کردیم که به ما اجازه دهد به طور مؤثر رقابت کنیم و در عین حال بتوانیم این رقابت را مدیریت کنیم.» در نتیجه، طی سال‌های اخیر اجتماعی دو حزبی در واشنگتن شکل گرفته است مبنی بر اینکه چین، دشمن اصلی و مهم‌ترین

تهدید امنیت ملی ایالات متحده محسوب می‌شود. با این حال، مشخص نیست که آیا این دیدگاه هنوز هم در رویکرد ترامپ اثرگذار است یا خیر. طی یک سال گذشته، دولت ترامپ فروش برخی تراشه‌های پیشرفته تولید شرکت فناوری Nvidia به چین را تأیید کرده است (هرچند هنوز هیچ تراشه‌ای عملاً فروخته نشده)، همچنین نیروهای کلیدی وزارت بازرگانی را که بر تهدیدات فناوری چین تمرکز داشتند، کاهش داده و ساختار شورای امنیت ملی خود را به‌طور قابل توجهی کوچک کرده است.

ترامپ همچنین به تمجید از شی جین‌پینگ ادامه داده و روز دوشنبه در گفت‌وگو با خبرنگاران او را «مردی فوق‌العاده» توصیف کرده و از نحوه اداره چین توسط او «با بدستی نسبتاً آهنتین» ابراز شگفتی کرده است.

ترامپ همچنین گفته است (نه برای اولین بار) که در دیدار با شی جین‌پینگ درباره فروش تسلیحات آمریکا به تایوان گفت‌وگو خواهد کرد؛ اقدامی که در صورت انجام، دومین مورد از «شش تضمین» در قبال تایوان را که دهها روابط آمریکا و تایوان را تعریف کرده، نقض خواهد کرد.

تأکید تیم ترامپ بر مدیریت تنش با چین

بزرگ‌ترین تفاوت میان راهبرد چین در دوره اول ریاست جمهوری ترامپ با دوره دوم او این است که مشاورانش خواهان ثبات در روابط دو کشور هستند. اسکات بنت، وزیر خزانه‌داری، نقش اصلی را بر عهده گرفته و از رویکرد «ثبات» و «تعادل» میان دو اقتصاد بزرگ جهان دفاع می‌کند. او ماه گذشته در گفت‌وگو با روزنامه وال استریت ژورنال گفته بود: «ما باید ریسک‌زدایی کنیم.» با وجود این، در دولت دوم ترامپ، فضای طرح دیدگاه‌های مستقل درباره چین به مراتب محدودتر شده است. دیوید فیت، مقام پیشین سیاست‌گذاری چین در وزارت خارجه و عضو سابق شورای امنیت ملی در دولت ترامپ، می‌گوید: «در دوره اول، روند سیاست‌گذاری تا حد زیادی از پایین به بالا بود و افراد مختلف در سراسر دولت و کاخ سفید ایده‌های متنوعی درباره چین ارائه می‌کردند.» او افزود: «اما در دوره دوم، شیوه اداره دولت در موضوع چین متفاوت است.» یک مقام سابق دولت ترامپ نیز با اشاره به نقش مارکو رابویو گفت: «یکی از نشانه‌های تفاوت رویکرد در دوره دوم این است که مشاور ارشد سیاست خارجی و امنیت ملی رئیس‌جمهوری کسی است که در یک دهه گذشته از صریح‌ترین و جامع‌ترین منتقدان چین در واشنگتن بوده، اما اکنون نقش بسیار محدودتری در این حوزه دارد.»

برش

بدون روتوش

محمد محسن فاضلی
کاشف اسرار فلسطین

«یوم النکبه»

حافظه جمعی ۷۸ ساله ملت فلسطین

فردا ۱۵ مه ۲۰۲۶ است. هر سال در پانزدهم ماه مه، فلسطینیان و بسیاری از مردم جهان، «یوم النکبه» را یادآوری می‌کنند؛ روزی که در حافظه تاریخی ملت فلسطین نه فقط یک واقعه سیاسی، بلکه آغاز یک زخم ممتد تاریخی است. استمراری که فلسطینی‌ها از آن با دو کلمه‌ای «النکبه مستمره» سعی کردند از واقعیت به روی وازگان بیاورند. واژه «نکبه» در زبان عربی به معنای «فاجعه» است؛ فاجعه‌ای که با اعلام تشکیل دولت جعلی اسرائیل در کنفرانسی توسط بن گوریون، آغاز شد و در پی آن جنگی شریع شد که آوارگی فلسطینی‌ها و نابودی صدها روستا و شهر فلسطینی در سال ۱۹۴۸ را به دنبال داشت و هنوز ادامه دارد. در سال ۱۹۴۷، سازمان ملل متحد طرح تقسیم فلسطین را تصویب کرد؛ طرحی که بر اساس آن قرار بود دولت عربی ویهودی تشکیل شود. این اقدام غیر حقوقی در حالی رخ داد که جمعیت عرب همچنان اکثریت فلسطین بودند؛ علی‌رغم اقدامات شوم انجام شده حد فاصل ۱۹۲۰ تا ۱۹۴۷ در دوران قیمومت بریتانیا که منجر به افزایش جمعیت یهودی‌ها از ۵ هزار به ۴۶۰ هزار نفر و کنترل کمتر از ده درصد سرزمینی فلسطین شد؛ اما طرح تقسیم بخش زیادی از فلسطین را به یهودیان بخشید. با اعلام پایان قیمومت بریتانیا و اعلام تأسیس رژیم جعلی ای با نام «اسرائیل» در ۱۴ مه ۱۹۴۸، جنگ میان نیروهای عربی و نیروهای صهیونیستی آغاز شد. آن روز سیلی بزرگی به جهان عرب و اسلام بود که واژه‌ای جز نکتبت برای آن سازوار نبود. بر اساس روایت‌های تاریخی، در آن روز حدود ۷۰۰ هزار فلسطینی که نیمی از جمعیت فلسطین بود، آواره شدند و بیش از ۴۰۰ روستا و آبادی فلسطینی نابود یا خالی از سکنه شد. برای فلسطینیان، نکتبه تنها رویدادی مربوط به گذشته نیست، بلکه تجربه‌ای زنده و ادامه‌دار است؛ تجربه‌ای که در اردوگاه‌های پناهندگان، در تبعید، در اشغال، در محاصره و حتی در حافظه نسل‌های جدید همچنان جریان دارد؛ پس از فزونی دوباره همه چیز از نو تکرار شد البته این بار نه با چشم به انتظار دولت‌های عربی و نماشاجی مهاجرت، بلکه برای اولین بار بود که فلسطینی‌ها مهاجرت می‌کردند اما زود به خانه‌هایشان برمی‌گشتند تا روی خرابه‌هایش دوباره زندگی بنا کنند؛ این‌بار تیزتر زندگی یوم النکبه تکرار نمی‌شود. برای فلسطینیان، نکتبه تنها به معنای از دست دادن خانه نبود؛ بلکه از دست دادن سرزمین، هویت، امنیت و ارزش انسانی بود. برای همین یوم‌النکبه، پیوند عمیقی با حافظه جمعی فلسطینیان دارد. کلید خانه‌های قدیمی، اسناد مالکیت زمین‌ها، عکس‌های خانوادگی و نام روستاهای تخریب‌شده، هویتی به نمادهایی-برای حفظ هویت تبدیل شده‌اند؛ هویتی که اکنون مقاومتی از جنس طوفان الاقصی رقم می‌زند و با هر هزینه‌ای حاضر است مانع تکرار یوم النکبه شود.

در راستای تداوم رویکرد حمایت از فضای کسب‌وکار صورت گرفت؛

صدور گواهی ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم پرونده‌های دارای بدهی قطعی با موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی

بازرگانی و پروانه‌های کسب و کار از طرف مراجع مربوطه منوط به ارائه گواهی پرداخت یا ترتیب پرداخت بدهی مالیات قطعی شده سنوات گذشته مودی است.

رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی کشور اعلام کرد: صدور یا تمدید گواهی ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم برای مودیان دارای بدهی مالیاتی تا سقف ۲۰۰ میلیون ریال امکان‌پذیر شد. سید محمد هادی سبحانین، رئیس‌کل سازمان امور مالیاتی کشور با اشاره به موافقت وزیر امور اقتصادی و دارایی مبنی بر تعیین سقف بدهی مالیاتی برای صدور یا تمدید گواهی ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم اعلام کرد: صدور یا تمدید گواهی ماده ۱۸۶ قانون مالیات‌های مستقیم برای مودیان دارای بدهی مالیاتی تا سقف ۲۰۰ میلیون ریال بلامانع است. بر اساس این قانون، صدور و تمدید کارت

مشاغل با فروش بالاتر از ۲۶ میلیارد ریال نیز از دیگر اقدام‌های مهم سال ۱۴۰۳ بوده است. این رویکرد با اتکا به داده‌های سامانه مودیان، پایانه‌های فروشگاهی و اطلاعات بانکی، فرآیند رسیدگی را کوتاه کرده و امکان مداخلات انسانی در تعیین مالیات این بخش را به حداقل رسانده است. جمع‌بندی عملکرد سال ۱۴۰۳ نشان می‌دهد سیاست هوشمندسازی، تسهیل‌گری و تمرکز بر عدالت مالیاتی به افزایش تمکن داوطلبانه،

رئیس مرکز بازرسی، مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی خبرداد؛

کشف ۲ هزار و ۵۳۰ میلیارد ریال فرار مالیاتی در حوزه معدنی کرمان

راستای اجرای مفاد ماده (۲۷۴) قانون مالیات‌های مستقیم، پرونده نامبرده قضائی استان مذکور ارسال شده و در حال بررسی است.

همکاری پلیس امنیت اقتصادی در دستور کار قرار گرفت. احمدی در ادامه ضمن تأکید بر لزوم توجه ویژه به موضوع مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی بیان کرد: با توجه به‌اطلاعات و اسناد و مدارک به دست آمده از محل نگهداری اسناد و مدارک مربوط به سال ۱۴۰۳، ارتکاب فرار مالیاتی توسط شرکت مذکور محرز گردید که پس از رسیدگی به مستندات، ۲ هزار و ۵۳۰ میلیارد ریال مالیات و جرایم در منابع مختلف مالیات طی اوراق صادره از مودی مطالبه شده است.

رئیس مرکز بازرسی، مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی سازمان امور مالیاتی کشور از کشف ۲ هزار و ۵۳۰ میلیارد ریال فرار مالیاتی در حوزه معدنی استان کرمان خبرداد. محمدرضا احمدی، رئیس مرکز بازرسی، مبارزه با فرار مالیاتی و پولشویی سازمان امور مالیاتی در این خصوص اظهار داشت: پس از دریافت گزارش مبنی بر فرار مالیاتی گسترده یکی از اشخاص حقوقی فعال در حوزه تولید آلومینای خاص سرب، روی و مس در استان کرمان، انجام تحقیقات میدانی و بررسی اسناد و مدارک و اجرای بازرسی مالیاتی موضوع ماده ۱۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم با

پایان چانه‌زنی مالیاتی؛ آغاز محاسبه داده‌محور

۱۲ میلیون مودی مشمول تبصره ماده (۱۰۰) شدند؛ نیمی از مالیات از ۱.۵ درصد اصناف پردرآمد وصول شد

داد و امکان بهره‌مندی تعداد بیشتری از صاحبان مشاغل خرد از تسهیلات قانونی را فراهم کرد. بررسی سرانه مالیات پرداختی اصناف نشان می‌دهد پزشکان متخصص با میانگین ۱۰ میلیون تومان در رتبه نخست قرار دارند. پس از آن خدمات درمانی با ۷۳ میلیون تومان، ورزشکاران با ۵۹ میلیون تومان و پزشکان عمومی با ۵۰ میلیون تومان بیشترین سرانه مالیات را پرداخت کرده‌اند. در مقابل، کمترین سرانه مالیات مربوط به مهدکودک‌ها با ۴۵۰ هزار تومان، ناشران و کتاب‌فروشان با ۵۸۷ هزار تومان، نانواپان با ۶۲۲ هزار تومان و صرافان با حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تومان بوده است. این توزیع نشان می‌دهد مالیات‌ستانی به‌تدریج با سطح واقعی درآمد گروه‌های مختلف تطبیق یافته و از فشار غیرمنصفانه بر مشاغل پردرآمد گسته شده است.

چشمگیر اظهارنامه‌های تکمیلی ستی است. در سال ۱۴۰۴ تعداد تکمیل‌کنندگان اظهارنامه اشخاص حقیقی ۵۳۹ هزار و ۳۲۸ مودی بوده که نسبت به سال قبل ۵۰ درصد کاهش یافته است. این آمار نشان‌دهنده استقبال گسترده مودیان از محاسبه سیستمی و پذیرش اظهارنامه‌های پیش‌فرض است. سالانه ۹۷ درصد مودیان کمتر از ۳۰ میلیون تومان تعیین شده و نیمی از کل مالیات پرداختی تنها از ۱.۵ درصد اصناف پردرآمد وصول شده است؛ موضوعی که بیانگر تمرکز نظام مالیاتی بر درآمدهای بالاتر و حرکت به سمت توزیع عادلانه بار مالیاتی است. در سال ۱۴۰۴ آستانه فروش برای بهره‌مندی از تبصره ماده (۱۰۰) به ۲۱۶ میلیارد ریال افزایش یافت؛ رقمی که نسبت به سال قبل ۲۰ درصد رشد داشته و نسبت به دو سال قبل تقریباً سه برابر شده است. این اقدام دادنه شمول مشمولان تبصره را گسترش

تبصره ماده (۱۰۰)، ۱۱ میلیون و ۳۲۱ هزار و ۳۶۹ مودی، معادل ۹۰ درصد، دارای مالیات مقطوع صفر بوده‌اند و تنها یک میلیون و ۲۶۶ هزار و ۳۴۲ مودی مشمول پرداخت مالیات شده‌اند. مجموع مالیات مقطوع این گروه به ۳۹۰۴ هزار میلیارد تومان رسیده است. در مجموع، کل مالیات ابرازی مودیان حقیقی از سه روش اظهارنامه کامل، اظهارنامه پیش‌فرض و مالیات مقطوع تبصره ماده (۱۰۰) در سال ۱۴۰۴ (عملکرد ۱۴۰۳) به ۷۹۰۶ هزار میلیارد تومان رسیده که نسبت به سال گذشته رشد قابل توجهی داشته است. از این رقم، ۳۹۰۴ هزار میلیارد تومان معادل ۴۹.۶ درصد مربوط به مودیان استفاده‌کننده از تبصره ماده (۱۰۰)، ۲۵ هزار میلیارد تومان معادل ۳۱.۴ درصد مربوط به تسلیم‌کنندگان اظهارنامه اصلی و ۱۵.۲ هزار میلیارد تومان معادل ۱۹ درصد مربوط به پذیرندگان اظهارنامه پیش‌فرض بوده است.

سازمان امور مالیاتی کشور در ادامه مسیر هوشمندسازی و تحقق بیش از پیش عدالت مالیاتی، اجرای گسترده تبصره ماده (۱۰۰) قانون مالیات‌های مستقیم را در سال ۱۴۰۴ (عملکرد ۱۴۰۳) با نتایج کم‌سابقه به سرانجام رساند. این نتایج نشان می‌دهد نظام مالیاتی در حوزه مشاغل خرد از الگوی چانه‌زنی و رسیدگی‌های سنتی فاصله گرفته و به سمت محاسبه سیستمی و داده‌محور حرکت کرده است.

بر اساس آمار اعلام شده از سوی این سازمان، در سال ۱۴۰۴ تعداد ۱۲ میلیون و ۵۸۷ هزار مودی حقیقی از ظرفیت تبصره ماده (۱۰۰) استفاده کرده‌اند، به این معنا که مالیات ۹۶ درصد از کل مودیان حقیقی به‌صورت کاملاً سیستمی، بدون مراجعه حضوری و بدون رسیدگی ممیزان تعیین شده است. این آمار، بزرگ‌ترین اجرای یک سیاست تسهیل‌گر مالیاتی در حوزه مشاغل به شمار می‌رود. بررسی داده‌ها نشان می‌دهد از میان مشمولان